

# KÚRIA

Bfv.II.1433/2014/7.szám

A Kúria Budapesten, a 2015. január 12. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

## í t é l e t e t:

A rablás büntette és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Legfőbb Ügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Hatvani Járásbíróság 4.B.117/2013/8. számú ítéletét, valamint az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság 4.Bf.39/2014/7. számú ítéletét a büntetést kiszabó részében annyiban változtatja meg, hogy

a terhelt fegyházbüntetését 8 (nyolc) évre enyhíti.

A terhelttel szemben, mint többszörös visszaesővel szemben kiszabott halmazati büntetést az 1978. évi IV. törvény 85.§ (4) bekezdése mellőzésével, az 1978. évi IV. törvény 85.§ (2) bekezdése, valamint a 97.§ (1) bekezdése alapján tekinti kiszabottnak.

Egyebekben a Hatvani Járásbíróság 4.B.117/2013/8. számú ítéletének, valamint az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság 4.Bf.39/2014/7. számú ítéletének rendelkezéseit nem érinti.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 12.700.- (tizenkétezer-hétszáz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

## I n d o k o l á s

A Hatvani Járásbíróság a 2013. november 13. napján meghozott és kihirdetett 4.B.117/2013/8. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki 3 rendbeli rablás büntetében [1978. évi IV. törvény - továbbiakban: korábbi Btk. - 321.§ (1) bekezdés) és lopás

büntetésében [korábbi Btk. 316.§ (1) és (4) bekezdés b/1. pontja]. Ezért őt - halmazati büntetésül - mint többszörös visszaesőt 5 évi és 6 hónapi fegyházbüntetésre, valamint 6 évi közügyektől eltiltásra ítélte. A terhelt által előzetes fogva tartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelte. Elrendelte a Balassagyarmati Városi Bíróság 8.Bk.69/2012/2. számú, 2012. március 19. napján jogerőre emelkedett ítéletével kiszabott 8 hónapi 2 évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását.

A sértettek által előterjesztett polgári jogi igényeket érdemben elbírált és a terheltet az okozott kár erejéig kártérítés megfizetésére kötelezte.

Rendelkezett a büntetőeljárás során lefoglalt bűnjelekről, valamint az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a terhelt terhére súlyosítás, a terhelt és védője enyhítés végett jelentettek be fellebbezést.

Az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2014. április 23. napján tartott nyilvános ülésen meghozott 4.Bf.39/2014/7. számú jogerőre emelkedett ítéletével az első fokú ítéletet annyiban változtatta meg, hogy a fegyházbüntetés mértékét, valamint a közügyektől eltiltás tartamát 10-10 évre súlyosította.

A megítélt polgári jogi igények után kötelezte a terheltet eljárási illeték megfizetésére, a bűnjelekről történő rendelkezést pontosította, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A megállapított tényállás lényege szerint a terhelt az általános iskola 8 osztályát végezte el, szakképzettsége nincs. Négy kiskorú gyermeke van, élettársi kapcsolatban él. Jelenleg más ügyben jogerősen kiszabott szabadságvesztés-büntetését tölti. Vagyontalan, többször volt büntetve, többszörös visszaeső.

1. A Balassagyarmati Városi Bíróság 6.B.679/2005/15. számú, 2007. június hó 14. napján jogerős ítéletével 2 rendbeli lopás vétsége miatt, mint különös visszaesőt 5 hónapi börtönbüntetésre ítélte, amelyet a Balassagyarmati Városi Bíróság 6.Bk.675/2008/4. számú, 2009. február hó 2. napján jogerős ítéletével összbüntetésbe foglalt. A terhelt a büntetést 2009. december 11. napján töltötte le.

Az összbüntetési ítélet másik alapítélete a Balassagyarmati Városi Bíróság B.722/2005/8. számú, 2006. április hó 5. napján jogerős ítélete, amellyel a terheltet mint visszaesőt 2 rendbeli hamis vád büntette miatt 6 hónapi, 2 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte, amelynek végrehajtását utóbb elrendelték.

2. A terheltet a Balassagyarmati Városi Bíróság 6.B.128/2007/16. számú, 2008. október 14. napján jogerős ítéletével lopás vétsége, 3 rendbeli lopás büntette, és család büntette miatt, mint többszörös visszaesőt 8 hónapi börtönre és 3 évi közügyektől eltiltásra ítélte. Az elkövetési idő 2006. november hó 23.

3. A Balassagyarmati Városi Bíróság 6.B.602/2008/7. számú, 2009. február 19. napján jogerős ítéletével lopás büntette és hamis vád büntette miatt halmazati büntetésül, mint különös visszaesőt 4 hónapi börtönre és 2 évi közügyektől eltiltásra ítélte.

4. A Balassagyarmati Városi Bíróság B.526/2008/6. számú, 2009. szeptember hó 18. napján jogerős ítéletével tartás elmulasztásának vétsége miatt 3 hónapi börtönre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A 2-4. alatti elítéléseket a Balassagyarmati Városi Bíróság Bk.530/2009/2. számú, 2009. november hó 19. napján jogerős határozatával összbüntetésbe foglalta, melynek tartamát 9 hónapi és 20 napi börtönben határozta meg. A terhelt e büntetését 2010. január hó 31. napján töltötte le.

5. A Balassagyarmati Városi Bíróság a 8.Bk.69/2012/2. számú, 2012. március 19. napján jogerőre emelkedett határozatával lopás vétsége miatt mint többszörös visszaesőt 8 hónapi, végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte.

A terhelt jelen ügyben elrendelt előzetes letartóztatásának megszakítására 2013. április hó 24. napján került sor a Balassagyarmati Járásbíróság 2013. április hó 5. napján jogerős B.714/2011/16. számú ítéletével kiszabott 1 év 6 hónap börtönbüntetés foganatba vétele miatt. A terhelt a fenti jogerős szabadságvesztés- büntetését 2013. április hó 25. napjától tölti.

A terhelt 2012. áprilisában élettársával és gyermekével elköltözött, élettársa szüleivel. A faluban és a környező településeken járókelőket szólított le és valótlán történetet előadva kéregetett. Kéregetése során magánházba és üzletekbe is ment, így ismerte meg az alábbi bűncselekmények sértettjeit. A terhelt 2012. július 8. és július 12. között - rendszeres haszonszerzésre törekedve - az alábbi bűncselekményeket követte el:

I.

2012. július 8. napján, napközben bekéredzkedett az 58 éves F. E.-né sértett házába, ahol a sértettől 2.000 Ft készpénzt és élelmiszert kapott. Még ugyanezen napon, 18 óra körüli időben a terhelt visszament F. E.-néhez, akinek otthon főzött kávé-t vitt kedvességéért cserébe. A kávéba előzőleg ismeretlen mennyiségű, nyugtató hatású, lassult reakciókat eredményező Rivotrilt kevert

azért, hogy a sértettet elkábítva meg tudja szerezni értékeit. A kávéból F. E.-né nem ivott, azonban a terhelt a sértett figyelmetlenségét kihasználva az ajtó melletti szekrényből eltulajdonított 2 db 18 karátos vékony arany gyűrűt, melynek értéke 60.000 Ft, majd búcsúzáskor a sértettet megölelve, észrevétlenül eltulajdonította a nyakából arany nyakláncát, a rajta lévő két medállal. A sodrott textúrájú, közepes vastagságú arany nyaklánc értéke 54.000 Ft, a kereszt alakú medál értéke 20.000 Ft, míg a halak horoszkópot formázó medál értéke 40.000 Ft. A bűncselekménnyel okozott kár 174.000 Ft, mely nem térült meg.

## II.

A terhelt 2012. július 13. napján 10 óra körüli időben felkereste a 74 éves P. I.-né sértettet, az általa üzemeltetett rövidáru boltban. A terhelt azzal az ürüggyel kereste fel az időskorú sértettet, hogy megköszönje neki a korábbi segítségét. Köszönetképpen egy kávé-t vitt a sértettnek, melybe előzőleg ismeretlen mennyiségű nyugtató hatású, túladagolva eszméletvesztést eredményező Rivotrilt kevert abból a célból, hogy az annak hatásaként védekezésre képtelenné váló sértett értékeit ellenállás nélkül megszerezze. Miután a sértett a kávé nagyobb részét megitta, rosszul lett és öntudatlan állapotba került. A terhelt, az öntudatlan állapotban lévő sértettől az arany ékszereit - 2 db arany nyakláncot, 2 db arany medált és 2 db arany gyűrűt - levette. Az így megszerzett ékszerekkel távozott a boltból.

Az üzletben öntudatlan állapotban lévő sértettet B. L.-né találta meg. Kérésére a közeli pékségben dolgozói értesítették a mentőket. P. I.-né a kórházba szállítását követően 2013. július 13. napjától 2013. július 17. napjáig állt kórházi kezelés alatt.

Az eltulajdonított arany ékszerek együttes értéke 150.000 Ft, mely kár nem térült meg.

## III.

A terhelt 2012. július 19. napján a délutáni órákban megjelent a 71 éves K. L.-né sértett családi házában. Magát önkormányzati dolgozónak kiadva nyert bebocsátást, és a sértettől csatornadíjra 3.120 Ft-ot kért. A terhelt a sértett hozzájárulásával magának kávé-t készített, neki pedig, a hozott és előzetesen Rivotrillal kevert kávé-t adta át. K. L.-né a kávéból fogyasztva rövid időn belül öntudatlan állapotba került és az udvarán összeesett. A terhelt ezt követően a védekezésre képtelen, eszméletlen sértetten lévő arany ékszereket - 1 db arany nyakláncot, 1 db arany medállal, valamint 2 db arany köves gyűrűt - levette. A táskájában, egy szemüvegtokban tartott 16.000 Ft készpénzét elvette, majd az öntudatlan állapotban lévő sértettet az udvaron magára hagyva távozott. Az eltulajdonított arany ékszerek együttes értéke 150.000 Ft, mely kár nem térült meg.

A sértett eszméletvesztése következtében az erősen viharos időben az egész éjszakát háza udvarán, a melléképület mellett öntudatlan állapotban töltötte. A reggeli órákban a szomszédjai találtak rá teljesen átázva és kihűlve. A sértett általuk értesített lánya mentőt hívott, akik az anyját a kórházba szállították. Az idős sértett inzulinos cukor- és szívbetegségben szenvedett.

#### IV.

A terhelt 2012. július 21. napján 12 óra körüli egy téren található üzletbe ment, ahol az ott dolgozó 43 éves Sz. L.-né sértettnek - korábbi segítségével, hálája jeléül - egy pohár kávé-t vitt. A terhelt a kávéba előzőleg ismeretlen mennyiségű Rivotril-t kevert abból a célból, hogy az attól öntudatlan állapotba kerülő sértett értékeit eltulajdonítsa. Sz. L.-né a kávéba háromszor belekortyolt, de miután annak rossz íze volt és marta a torkát, nem itta meg. Ennek ellenére a kávétól rosszul lett, szédült, zavarodottá vált, de nem ájult el. Rosszulléte okán azonban védekezésre képtelenné vált, a kasszára és értékeire nem tudott figyelni, így a terhelt a pénztárgépből 45.000 Ft-ot, míg Sz. L.-né raktárban tartott táskájából 16.000 Ft-ot tulajdonított el. A bűncselekménnyel okozott kár nem térült meg.

A sértettre barátnője talált rá, aki értesítette a rendőrséget és a mentőket. A mentőszolgálat a sértettet először a Rendelőintézetbe szállította, ahol állapota miatt további ellátását nem tartották szükségesnek. A sértett ezt követően változatlan rosszulléte miatt felkereste a Megyei Kórház Sürgősségi Betegellátó Osztályát, ahol laborvizsgálatok elvégzését követően felvételét nem tartották szükségesnek.

Az eljáró bíróságok a terhelttel szemben a Btk. 2. §-ának (1) és (2) bekezdésére figyelemmel az elkövetéskor hatályos büntető törvényt alkalmazták.

Az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a Hatvani Járásbíróság helyesen járt el, amikor a szabadságvesztést a terhelttel, mint többszörös - és egyben különös - visszaesővel szemben szabta ki, azonban a halmazati büntetés kiszabása körében elmulasztotta felismerni, ezért nem alkalmazta az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény 85. §-ának (4) bekezdésében írt büntetés kiszabási elveket. Az Egri Törvényszék az elsőfokú bíróság mulasztását észlelve, a terhelttel szemben irányadó büntetési tétel középmértékét 7 év helyett 9 évben határozta meg. A szabadságvesztés mértékét - az ügyész által bejelentett fellebbezés folytán - arra hivatkozva súlyosította, hogy a terhelttel szemben a büntetés céljai kizárólag a megemelt büntetési tételkeret középmértékét meghaladó szabadságvesztés kiszabásával biztosíthatók.

A hivatkozott 1978. évi IV. törvény 85. §-ának (4) bekezdése szerint akkor, ha a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények közül legalább három a 137.§ 17. pontjában meghatározott személy elleni erőszakos bűncselekmény volt, a (2) bekezdés szerinti büntetési tétel felső határa a kétszeresére emelkedett, és amennyiben a büntetési tétel így felemelt felső határa a húsz évet meghaladta, vagy a törvény szerint bármelyik bűncselekmény életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető volt, az elkövetővel szemben életfogytig tartó szabadságvesztést kellett kiszabni.

Jelen ügyben a másodfokú bíróság ítélete indokolásában rögzítette, hogy az 1978. évi IV. törvény 83. §-ának (2) bekezdése alapján a halmazati büntetésként kiszabható büntetés középmértéke 9 év.

Az Alkotmánybíróság a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 2010. július 23-tól 2013. június 30-ig hatályos 85. § (4) bekezdésének folyamatban lévő ügyben történő alkalmazása kizárása, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 81. § (4) bekezdése Alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése, valamint a jogerős határozattal lezárt büntetőeljárások felülvizsgálatának elrendelése kapcsán meghozott 23/2014. (VII.15.) AB határozatában megállapította, hogy a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 2010. július 23-tól 2013. június 30-ig hatályos 85.§ (4) bekezdésének alkalmazása Alaptörvény-ellenes, emellett megállapította azt is, hogy a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 81.§ (4) bekezdése alaptörvény-ellenes; ezért az utóbbi törvényhelyet a hatálybalépésére, 2013. július 1-jére visszaható hatállyal megsemmisítette, egyben elrendelte a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 85.§ (4) bekezdése, valamint a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 81.§ (4) bekezdésének alkalmazásával meghozott, jogerős határozattal lezárt büntetőeljárások felülvizsgálatát.

Az Alkotmánybíróság határozatára figyelemmel a Legfőbb Ügyészség BF.1528/2014. szám alatt a jogerős ügydöntő határozatokkal szemben a Be. 417. §-a (2) bekezdésében előírt kötelezettségre tekintettel, a Be. 416. §-a (1) bekezdésének e) pontjában foglalt okból felülvizsgálati indítványt nyújtott be a terhelt javára.

Álláspontja szerint a jogerős határozatban megállapított tíz év fegyházbüntetés mértéke az alkotmányos büntetési tételkeretek között került megállapításra, és a súlyosító körülmények igen jelentős számára és nyomatékára figyelemmel a kiszabott büntetés a büntetési célok eléréséhez szükségesek, eltúlzottnak nem tekinthető.

Ezért arra tett indítványt, hogy a Kúria a Be. 424. §-ának (1)

bekezdése szerinti tanácsülésen a Hatvani Járásbíróság 4.B.117/2013/8. számú ítéletét, valamint az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság 4.Bf.39/2014/7. számú ítéletét akként változtassa meg, hogy a terhelttel szemben, mint többszörös visszaesővel szemben alkalmazott halmazati büntetést az 1978. évi IV. törvény 97. § (1) bekezdése alapján tekintse kiszabottnak.

A terhelt védője írásban benyújtott észrevételében azt az álláspontot fogalmazta meg, hogy a terhelt javára kezdeményezett felülvizsgálat nem elégedhet meg a Btk. 85.§ (4) bekezdésének és hatásának figyelmen kívül hagyásával, és azzal, hogy a büntetés a többszörös visszaesés és a többszörös halmazat ellenére is törvényes keretek között kiszabott. Ezért a bűnösség elismerésére is kiterjedő beismerő vallomásra és az elsőfokú bíróság által a bizonyítás közvetlensége útján tapasztalt megbánásra tekintettel a jogerős büntetés jelentős mértékű enyhítését látja indokoltnak. Erre figyelemmel elsődlegesen azt indítványozta, hogy a Kúria hozza meg a törvénynek megfelelő határozatot, másodlagosan - ennek hiányában - a másodfokú határozat hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróságnak ismételt másodfokú eljárás lefolytatását és új határozat hozatalára utasítását kérte.

A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdés első fordulata szerint tanácsülésen bírálta el.

A felülvizsgálati indítvány az alábbiak szerint alapos.

A Kúria a Be. 423.§-ának (4) bekezdésére figyelemmel a megtámadott határozatot a felülvizsgálati indítványban megjelölt ok alapján, valamint a hivatkozott törvényhely (5) bekezdésére figyelemmel a 416.§ (1) bekezdés c) pontjában felsorolt, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező esetleges eljárási szabálysértésekre tekintettel bírálta felül.

A Be. 416.§ (1) bekezdés c) pontjában felhívott, a 376.§ (1) bekezdésének I. b) és c) pontjában, valamint a II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértést nem észlelt.

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének e) pontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata felülvizsgálatának van helye, ha az Alkotmánybíróság a jogerős határozattal befejezett büntetőeljárás felülvizsgálatát elrendelte, feltéve, hogy a terhelt még nem mentesült a büntetett előlethez fűződő hátrányos következmények alól, vagy a kiszabott büntetés, illetőleg az alkalmazott intézkedés végrehajtása még nem fejeződött be, vagy a végrehajthatósága még nem szűnt meg.

Jelen esetben e feltételek maradéktalanul teljesültek. Amint a Kúria már utalt rá, az Alkotmánybíróság a 23/2014. (VII. 15.) AB

számú határozatában a folyamatban lévő ügyekben a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 2010. július 23. és 2013. június 30. napja között hatályos 85. § (4) bekezdésének alkalmazását kizárta, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 2013. július 1. napjától hatályos 81. § (4) bekezdését pedig hatályba lépésére visszaható hatállyal megsemmisítette. Egyúttal elrendelte a fenti törvényi rendelkezések alkalmazásával meghozott, jogerős határozattal lezárt büntetőeljárások felülvizsgálatát.

Az eljárt bíróságok az 1978. évi IV. törvény 2010. július 23. és 2013. június 30. napja között hatályos 85. § (4) bekezdés első mondata alkalmazásával szabtak ki a terhelttel szemben tíz év szabadságvesztés-büntetést.

A terhelt a kiszabott szabadságvesztés-büntetés végrehajtását - az általa jelen ügyben 2012. augusztus 16. napjától 2013. április 24. napjáig előzetes fogva tartásban töltött idő beszámítására tekintettel - még nem fejezte be.

Ezért a Legfőbb Ügyészség a Be. 417. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettségének megfelelően, indokoltan nyújtott be a terhelt javára felülvizsgálati indítványt, amit a Kúriának a Be. 423. § (2) bekezdés második mondatát alkalmazva kellett elbírálnia.

A Be. 423. §-ának (2) bekezdése második mondata szerint a felülvizsgálati indítványt a Be. 416.§ (1) bekezdés e) pontjában meghatározott esetben az elbírálásakor hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni.

A jogerős ügydöntő határozat meghozatala során a bíróság a büntető törvény időbeli hatályára vonatkozó rendelkezést (Btk. 2. §) alkalmazva az elkövetéskor hatályos büntető jogszabály, az 1978. évi IV. törvény alapján bírálta el a terhelt cselekményeit. A felülvizsgálati indítvány e törvény alkalmazását, a terhelt bűnösségének megállapítását, a cselekmények jogi minősítését nem tette vitássá, a legfőbb ügyész felülvizsgálati indítványa kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdés e) pontján alapszik és a kiszabott büntetést érinti.

A Kúria korábbi határozatában kifejtettek szerint /Bfv.III.1.275/2014/4.szám./ az e) pontra alapított felülvizsgálati indítvány elbírálására nézve a jogalkotó a 423. § (2) bekezdés második mondata szerint a „felülvizsgálati indítvány elbírálásakor hatályos jogszabály” alkalmazásának előírásával (a bekezdés első mondatától eltérően) csak arra kívánt utalni, hogy az a jogszabályi rendelkezés, amit az Alkotmánybíróság megsemmisített - mint a megtámadott határozat meghozatala idején hatályban volt jogszabály -, a felülvizsgálat során már nem alkalmazható, hiszen alkalmazása

esetén nem születhetne más eredmény, más határozat, mint amit az Alkotmánybíróság felülvizsgálni rendelt.

Nem kétséges az sem, hogy a 423. § (2) bekezdésének második mondata csak az ugyanezen bekezdés első mondatához képest jelent kivételt, tehát nem érinti a 423. § (4) bekezdésének azt az - általános érvényű - szabályát, miszerint a megtámadott határozat [a 416. § (1) bekezdés c) pontjában írt októl eltekintve] kizárólag a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében, és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálható felül. A Kúria döntési jogköre pedig nyilvánvalóan a felülbírálati jogköréhez igazodik, azon túl nem terjeszkedhet.

Ekként viszont, miután az Alkotmánybíróság határozata nem érintette az indítványban megtámadott bírósági határozatban alkalmazott anyagi jogszabály egészét, hanem csak annak a fentebb írt egyetlen rendelkezését semmisítette meg, nincs törvényes lehetőség arra, hogy a Kúria - akár a Btk. 2. § szerinti enyhébb elbírálást eredményező jogszabály alkalmazandóságára való hivatkozással is áttérjen az indítvány elbírálásakor hatályos Btk. (2012. évi C. tv.) alkalmazására, és annak rendelkezései szerint bírálja el az indítványt. Ez annak ellenére nem lehetséges, hogy az alkotmánybírósági határozat nem csak a megtámadott határozatban alkalmazott 1978. évi IV. törvény 85. § (4) bekezdését érintette, hanem megsemmisítette a hatályos Btk.-nak az ezzel szövegszerűen teljesen azonos 81. § (4) bekezdését is.

Az indítvány elbírálásakor hatályos Btk. alkalmazására való áttérés ugyanis a különböző büntető törvények tilalmazott vegyes (kombinatív) alkalmazását eredményezné, hiszen a támadott jogerős határozatnak a Btk. 423. § (4) bekezdése szerint felülvizsgálattal nem érinthető részében - a bűnösség megállapítása és a minősítés tekintetében - a korábbi Btk., míg a büntetés kiszabását illetően a hatályos Btk. kerülne alkalmazásra. Továbbá, mivel a Kúria ilyen esetben is a határozat megtámadott részének keretei között dönthet, nem kerülhető el a különböző büntető törvények vegyes (kombinatív) alkalmazása az indítvánnyal érintett ügy egészének (azaz a bűnösség megállapításának, a minősítésnek és a büntetésnek) a hatályos Btk. alapján történő újbóli elbírálásával sem.

Az ügy egészében való újra elbírálása melleleg adott esetben azzal az eredménnyel is járna, hogy a Kúria az elkövetőre minden korábbinál hátrányosabb olyan törvényt is alkalmazna, amely sem a cselekmény elkövetésekor, sem annak jogerős elbírálásakor nem volt hatályban. Ez pedig a „nullum crimen, nulla poena” alkotmányos büntetőjogi alapelvet súlyosan sértené.

Mindebből az következik, hogy a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor hatályos szabályok alapján való elbírálásának a Be. 423. § (2) bekezdés második mondatában írt követelménye - a 423. §

(3) bekezdésében írt szabállyal tartalmilag azonosan - akként értelmezendő, hogy a Kúriának a felülvizsgálati indítvány elbírálása során ugyanazt a Btk.-t kell alkalmaznia, mint amit a megtámadott határozatában a bíróság alkalmazott, de annak a rendelkezésnek a figyelmen kívül hagyásával, amelyet az Alkotmánybíróság a határozatával megsemmisített. Ez pedig az 1978. évi IV. törvény 2012. július 21. napján hatályos szövege az alkalmazhatatlannak minősített 85. § (4) bekezdésének figyelmen kívül hagyásával.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában - melyet a másodfokú bíróság ítéletében megerősített - részletesen kifejtette, hogy összességében miért eredményez kedvezőbb elbírálást a terheltre nézve az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény alkalmazása az elbíráláskor (vagyis jelenleg) hatályos 2012. évi C. törvény alkalmazásánál.

Az irányadó tényállás szerint a terhelt elkövette a 3 rendbeli, a korábbi Btk. 321.§ (1) bekezdésébe ütköző rablás büntettét, mely rablási cselekmény alapesetét a törvény két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel rendelt büntetni. Ezzel szemben - amint azt a másodfokú bíróság ítélete indokolásában kifejtette, az elbíráláskor hatályos 2012. évi C. törvény - továbbiakban Btk. - 365.§ (1) bekezdése a rablás alapesetét változatlanul két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni (I. tényállási pont); a (3) bekezdés g) pontja azonban új minősítő körülményként rögzíti a rablás súlyosabban minősülő, öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetni rendelt esetét - a bűncselekmény felismerésére vagy elhárítására idős koránál vagy fogyatékosságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére - történő elkövetést. A terhelt által elkövetett, a tényállás II. és III. pontjában írt cselekmények a sértettek koránál fogva e minősítő körülmény megállapítására alkalmasak, és súlyosabban büntetendők.

Ugyanakkor egyezik a korábbi Btk. 316.§ (1) és (4) bekezdés b/ 1. pontja szerinti, illetve a Btk. 370.§ (1) és (3) bekezdés b), ba) szerinti kisebb értékre elkövetett lopás büntettének a büntetési tétele; e cselekményt mindkét törvény három évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni.

A törvény egyéb - az Általános Részben megfogalmazott - rendelkezéseit egybevetve a Kúria a következőket állapította meg.

A korábbi Btk. 85.§ (2) bekezdése szerint a halmazati büntetést a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények büntetési tétele közül a legsúlyosabbnak az alapulvételével kellett kiszabni, a (3) bekezdés szerint pedig akkor, ha a törvény a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények közül legalább kettőre határozott ideig tartó szabadságvesztést rendelt, a (2) bekezdés szerinti büntetési tétel

felső határa a felével emelkedett, de az nem érhetette el az egyes bűncselekményekre megállapított büntetési tételek felső határának együttes tartamát.

A hatályos Btk. 81. § (2) bekezdése szerint a halmazati büntetést a bűnhalmazatban lévő bűncselekményekre megállapított büntetési nemek, illetve büntetési tételek közül a legsúlyosabbnak az alapulvételével kell kiszabni, míg a (3) bekezdés szerint akkor, ha a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények közül legalább kettő határozott ideig tartó szabadságvesztéssel büntetendő, a büntetési tétel felső határa a legmagasabb büntetési tétel felével emelkedik, de az nem érheti el az egyes bűncselekményekre megállapított büntetési tételek felső határának együttes tartamát. Azaz tartalmilag mindkét törvény szerinti szabály azonos.

A korábbi Btk. 83.§ (2) bekezdése szerint a határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke irányadó, és a (3) bekezdés szerint akkor, ha a törvény a büntetés kiszabása esetén a Különös Részben meghatározott büntetési tételek emelését írta elő, a (2) bekezdésben meghatározott számítást a felemelt büntetési tételekre tekintettel kell elvégezni.

A Btk. 80.§ (2) és (3) bekezdése tartalmilag ezzel azonos.

Az eljáró bíróságok a terheltet többszörös visszaesőként (egyben különös visszaesőnek is tekinthető) [korábbi Btk. 137.§ 15. és 16./ pontja] ítélték el.

A korábbi Btk. 97.§ (1) bekezdése szerint a különös és a többszörös visszaesővel szemben - amennyiben e törvény másként nem rendelkezik - az újabb bűncselekmény büntetési tételének felső határa szabadságvesztés esetén a felével emelkedett, de nem haladhatta meg a húsz évet. Halmazati büntetés esetén a 85.§ (2) bekezdése szerinti büntetési tételt kellett a felével emelni.

A Btk. 89.§ (1) bekezdése szerint pedig a különös és a többszörös visszaesővel szemben - ha e törvény másként nem rendelkezik - az újabb bűncselekmény büntetési tételének felső határa szabadságvesztés esetén a felével emelkedik, de nem haladhatja meg a huszonöt évet; halmazati büntetés esetén a 81.§ (3) bekezdése szerinti büntetési tételt, tárgyalásról lemondás esetén a 83.§ (1)-(2) bekezdése szerinti büntetési tételt kell a felével emelni.

Azaz a korábbi Btk. alapján a többszörös (egyben különös) visszaesővel szemben a halmazati büntetés felső határa azonos a legsúlyosabb büntetés felső határának felével emelt mértékével, míg a Btk. rendelkezése szerint a halmazati büntetésre tekintettel már felemelt büntetési tétel tovább emelkedik a felével.

A Kúria ekként megállapítja, hogy a terhelttel, mint többszörös, egyben különös visszaesővel szemben halmazati büntetésként irányadó büntetési tételkeret az 1978. évi IV. törvény (korábbi Btk.) 85.§ (2) és (3) bekezdése szerint két évtől tizenkét évig terjedő szabadságvesztés, a korábbi Btk. 83.§ (2) bekezdése értelmében az irányadó középérték hét év.

Minderre figyelemmel az eljáró bíróságok helyesen jártak el akkor, amikor a terhelt vonatkozásában az elkövetéskor hatályos korábbi Btk. rendelkezéseit alkalmazták, miután az egyértelműen kedvezőbb elbírálást vont maga után. Az eljáró bíróságok ugyancsak törvényesen foglaltak abban is állást, hogy a korábbi Btk. 47.§-a (2) bekezdés I. fordulata alapján a terhelt feltételes szabadságra bocsátható, e kedvezmény pedig a többszörös visszaesői minőségre és a vele szemben alkalmazandó fegyház fokozatra figyelemmel - nem lenne lehetséges a 2012. évi C. törvény (Btk.) 38.§ (4) bekezdés a) pontja alkalmazása esetén.

Emellett a terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozata mind a korábbi Btk. 42.§ (2) bekezdés b/2. pontja, mind a Btk. 37.§ (3) bekezdés a) pontjának ad) alpontja szerint fegyház.

A Kúria mindennek megfelelően az alaptörvény-ellenesnek nyilvánított rendelkezés mellőzésével, az 1978. évi IV. törvény, a korábbi Btk. 85. § (3) bekezdése szerint a két évtől tizenkét évig terjedő halmazati büntetési tételkeretek között, és a korábbi Btk. 83. § (2) és (3) bekezdése szerinti törvényi középértékből kiindulva a felülvizsgálati eljárásban a terhelttel szemben jogerősen kiszabott szabadságvesztés-büntetés enyhítését tartotta indokoltnak.

A Kúria a büntetés tartamának meghatározása során azt vette alapul, hogy a jogerős ítéletben a terhelt terhére helyesen megállapított súlyosító és a javára szóló enyhítő körülmények közül az előbbiek száma és nyomatéka is sokkal jelentősebb. Ez a törvényi középértéknél súlyosabb büntetés kiszabását teszi szükségessé. Ugyanakkor tekintettel arra, hogy a terhelt az eljárás során részletes, tényfeltáró, bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomást tett, emellett 4 kiskorú gyermeke eltartásáról kell gondoskodnia, ezért a büntetés mértékének inkább a törvényi középértékhez, mint a büntetési tétel felső határához kell közelítenie. Ennek megfelelően az említett keretek között és elvek alkalmazásával a Kúria a terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 8 évre enyhítette.

Ekként a Kúria a megtámadott határozatokat a felülvizsgálati indítvánnyal támadott részükben a Be. 427. § (2) bekezdése szerint megváltoztatta, és a törvénynek megfelelő határozatot hozott.

A Kúria a határozatok egyéb rendelkezéseit törvényesnek találta, ezért azokat nem érintette.

A felülvizsgálati eljárásban a kirendelt védő közreműködésével felmerült bünygyi költséget a Be. 429. §-a (1) bekezdése értelmében az állam viseli.

A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3.§-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416.§-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418.§-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416.§ (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421.§-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2015. január 12.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Krecsik Eldoróda s.k. előadó bíró, Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő  
Bné

**KÚRIA**

Bfv.II.1433/2014/6.szám

A Kúria Budapesten, a 2015. év január hó 12. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A rablás büntette és más bűncselekmény miatt I.rendű vádlott neve ellen folyamatban volt büntetőügyben a Medgyesi Ügyvédi Iroda kirendelt védői díját 12.700,- (tizenkettőezer-hétszáz) forintban állapítja meg, amely 10.000,- (nyolcezer) forint munkadíjból és 2.700,- (kettőezer-hatszáz) forint áfából áll.

Ezen összeget a költségjegyzék 12. tételszáma alatt bejegyzni.

Megkeresi a Kúria Költségvetési és Ellátási Főosztályát, hogy a megállapított díjat utalja ki (Medgyesi Ügyvédi Iroda, 1074 Budapest, Vörösmarty u. 10/B. fszt. 1.).

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

### I n d o k o l á s

A Kúria a felülvizsgálati eljárásban I.rendű vádlott neve terhelt védelmének ellátására a Medgyesi Ügyvédi Irodát kirendelte, s felhívta a Legfőbb Ügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítvány észrevételezésére.

A kirendelt védő az ügyben 2014. október 27-én 1 óra időtartamban irattanulmányozást végzett, 2014. október 28-án pedig 5. sorszám alatt észrevételt terjesztett elő, amelyben kérte költségei megállapítását 2 óra munkadíj és az ez után járó általános forgalmi adó összegének megfelelően.

Tekintettel arra, hogy a 2015. január 1-jétől hatályos 2015. évi központi költségvetésről szóló 2014. évi C. törvény 63. § (4) bekezdése értelmében a 2014. évi központi költségvetésről szóló törvény 56. § (4) bekezdésében meghatározott ügyvédi óradíj 4.000 forintról 5.000 forintra változott, s a kirendelt védői díj megállapítására 2015. január 1-jét követően került sor, a Kúria a kirendelt védő díjáról az időközben módosított díjszabás alapján rendelkezett.

Mindezek alapján a Kúria a kirendelt védő díját a Be. 48. §-ának (9) bekezdése alapján, a pártfogó ügyvéd és kirendelt védő részére megállapítható díjról és költségekről szóló 7/2002. (III.30.) IM rendelet 1. § (1) és (3) bekezdésére és 6. § (7) bekezdésére figyelemmel, az 1. § (4) bekezdésben utalt, Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény 63. § (4) bekezdése, valamint az általános forgalmi adót a 2007. évi CXXVII. törvény 82. § (1) bekezdésében meghatározott mértékben állapította meg.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése kizárja.

Budapest, 2015. január 12.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Krecsik Eldoróda s.k.  
előadó bíró, Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. bíró

A Kúria Bfv.II.1433/2014/6. számú végzése 2015. január 12. napján  
jogerős és végrehajtható.

Dr. Katona Sándor s.k.  
tanácselnök

A kiadmány hitelével:

tisztviselő  
Bné